

Nemohu nečinně přihlížet, jak se Orwell stává realitou

26.3.2024 - Markéta Šichtařová | Svobodní

Zdravím. Tady Markéta Šichtařová ze společnosti Nextfinance. Dneska vám chci říct dost osobní věc, to, co vám teď řeknu, nemám nijak připravené. Bude to absolutní improvizace od srdíčka.

Když jsme před více než 30 lety prožívali revoluci, tak jsme chtěli být součástí vyspělého a rozvinutého západu, chtěli jsme se odstříhnout od nefunkčního socialistického východu, no a dneska po víc než 30 letech se něco ošklivě zvrtnulo. Já mám soukromou konzultační společnost a v rámci téhle společnosti přicházím denně do kontaktu s kvantem lidí naprosto ze všech částí ekonomiky, od soukromého sektoru o státní, od velkých ředitelů velkých podniků o drobné živnostníky, ale i důchodce, kteří si chtějí nějak přilepšit k důchodu. Zkrátka přicházím do kontaktu s celým spektrem a průřezem české společnosti. A už dlouhou dobu, minimálně poslední tři nebo čtyři roky se setkávám s tím, že v podstatě všichni ti lidé, kteří mě oslovují, mají něco společného, já u nich cítím narůstající míru skepse a frustrace k poslednímu ekonomickému vývoji.

No, a v poslední době tenhle můj pocit ještě zintenzivnil. Stala jsem se externistkou v jednom rádiu a tak trochu navedla dělám moderátorku v jednom, v jednom rádiu a jsem si zvu různé zajímavé osobnosti, které mají co říct k ekonomice. Vyzpovídala jsem už lidi, kteří působí v energetice, ve zdravotnictví, v těžkém průmyslu, ve službách, ve zbrojařství, a tak bych mohla pokračovat a prakticky všichni tihle lidé vždycky se se mnou podíleli. O rostoucí míru frustrace zástupci zemědělců říkali my už nemůžeme dál provozovat naše zemědělské podniky, nám už to prostě nefunguje, my už meleme. Z posledního, budeme letos znovu ve ztrátě. Jsme obviňováni z toho, že čerpáme dotace a že chceme další peníze a chceme další dotace. To není pravda, my prostě jenom chceme, aby nám stát nezasahoval do podnikání, my jenom chceme vyrábět, ale my nemůžeme vyrábět, protože my ty dotace dostáváme naopak za to, že nevyrábíme. Mluvila jsem se zástupci obranného průmyslu, ti říkají, vláda chce, abychom dodávali zbraně na Ukrajinu nebo třeba obranné systémy na Ukrajinu. Ale my nemůžeme, protože ačkoliv na nás vláda tlačí, tak banky nám v podstatě znemožňují, aby nám protistrana připsala peníze na účet, takže my nemáme z čeho vyrábět, takže my jsme pod dvojím tlakem, my prostě tímhle způsobem už nemůžeme fungovat dál. Mluvila se zástupci automobilového průmyslu, říkají, my sice se orientujeme na elektroauta, protože to je momentálně móda v celé Evropě, ale ono to prostě nefunguje. My vynakládáme obrovské investice na vývoj něčeho, o čem tušíme, že to bude slepá vývojová větev, protože s největší pravděpodobností budoucnost je v různých typech motorů, ale rozhodně ne pouze v elektromobilitě. My už tímhle způsobem nemůžeme fungovat dál, my chceme, aby někdo zachránil automobilový průmysl, mluvila jsem se zástupci energetiky, energetici říkají, my musíme uzavřít naše provozy, my jsme teď vypnuli další tepelnou elektrárnu, protože je prostě neekonomické provozovat ji a přitom ceny elektřiny před nedávnem byly na historických rekordech, přesto přese všechno. Kvůli politice Evropské unie. Kvůli emisním povolenkám se prostě nevyplatí vyrábět.

Energetici říkají, energetická krize se znovu vrátí, státní energetická koncepce je naprosto nedomyšlená, v podstatě neexistuje. Je to guláš a bude z toho znovu velký průšvih. Mluvila jsem se zástupci potravinářů, potravináři říkají, my jsme nařčeni z toho, že máme drahé ceny, vysoké ceny potravin, ale jak máme vyrábět levné potraviny, když máme takhle drahé energie? V podstatě všichni, s kým mluvíte, tak uvažují o tom, že odejdou nejenom z České republiky, ale obecně z Evropy mimo Evropskou unii do nějaké třetí země, kde je levnější pracovní síla, kde je méně regulací, kde jsou

levnější energie. Potom mluvíte s lidmi, kteří působí ve službách nebo třeba i na některých místech státní sféry a ti všichni si stěžují na to, že zápolí se svobodou slova, že se musí samo cenzurovat, že sice zatím se jim třeba nic konkrétního nestalo, ale že oni vědí, že v případě, že by si příliš pustili pusy na špacír, tak že by špatně dopadli a ta frustrace v té společnosti ohromně roste a co je na tom nejhorší? Všichni ti lidi, se kterými mluvíte, tak říkají, my se snažíme být diplomatičtí, my to nechceme říct na plná ústa, protože kdybychom to řekli, tak by hrozilo, že na nás stát zaklekně ještě víc, my se snažíme alespoň ještě chvíli fungovat a já si uvědomuje, vždycky vám 100 chutí jim to namítnout, ale když budete mlčet, tak naopak stát uvidí, že ustupujete a zatlačí na vás ještě víc, protože když nebudete klást odpor, bude se to jenom zhoršovat. Ono to není tak, že ti kolektivisté chtějí dosáhnout nějaké hranice a tam se zastaví a dál už nepůjdou, ono to je tak, že oni si budou pořád uzurpovat víc prostoru, dokud jim ten prostor budeme dávat. A právě na základě toho, jak mluvím s rostoucím okruhem lidí, kteří jsou už naprosto zoufalí, tak roste i moje frustrace z té současné ekonomické nebo možná celospolečenské situace a snad úplně nejhorší na tom je, že potom tady je obrovská skupina lidí, kteří jsou třeba zaměstnanci a vůbec si neuvědomují, co se děje, co tady bublá pod pokličkou, že jejich zaměstnavatelé mají obrovské problémy, protože oni v podstatě mají svoje jisté, oni mají pocit, že když by náhodou přišli o práci, stejně je státní sektor vždycky znovu zaměstná.

Takže v podstatě se vůbec nic neděje a tihle lidé strkají hlavu do písku a nechtějí vidět, co se děje, budto nechtějí vidět proto, protože to opravdu nevnímají, protože oni sami vzhledem k tomu, že třeba veřejně o ničem nemluví, tak se ani s žádnou cenzurou nesetkávají a nebo případně si to nechtějí připustit, protože kdyby si to museli připustit, tak by je asi padli hrozná deprese, zkrátka oni se prostě před vnímáním té situace uzavírají, takže společnost se polarizuje a na jedné straně tady obrovská skupina těch, kteří nevnímají, že něco je čím dál víc špatně, a na druhé straně je tady rostoucí skupina těch, kdo se probouzejí, kdo už vidí, že něco je špatně, ale v podstatě se to bojí říci, tak tohle není ten vysněný západ, na který jsme chtěli vstoupit v roce 1989 po krátké oblevě a doby bezbřehé svobody. V devadesátých letech se to všechno začalo znovu lámat a dneska směřujeme v podstatě zpátky do socialismu a teď já chci zdůraznit, že když říkám, že směřujeme do socialismu, tak to není vůbec nic nadneseného, není to nic květnatého, je to prostě fakt, protože když se podíváte na vývoj veřejných financí, tak zjistíte, že už v podstatě polovina výkonu ekonomiky je dneska přerozdělována státem, to znamená, my už jsme z poloviny, socialistická ekonomika, před rokem 89 bylo přerozdělováno státem něco přes 80 % HDP, tedy hospodářského výstupu a byli jsme ryze socialistická ekonomika, 100 procent výkonu nemohlo být přerozdělováno v historii nikde nikdy. O to se pokusili komunisté během několika dějinných příkladů. Pokusil se o to Stalin během válečné ekonomiky, pokusil se o to třeba polpot, pokusil se o to Mao ce Tung. Vždycky to skončilo hladomorem a totální kalamitou a mrtvými. Takže 100 procent ekonomiky spravované státem, to je komunismus, a to je technicky neproveditelné. No a my jsme dneska poloviční socialismus, protože už jsme zhruba na 50 %, takže když říkám, že se vracíme před rok 89, není to vůbec žádná nadsázka, to je prostě tvrdý statistický fakt. Když budete poslouchat vládu, tak zjistíte, že vláda je neustále povinně optimistická, poradci vlády, vládní ekonomové, členové vlády, všichni nám vykládají, jak už směřujeme ke šťastným zítřkům, jak už byla doba covidová, překonaná, že všechno zlé, co se u nás děje, že za to může třeba válka na Ukrajině a tak dál, vždycky tam jsou nějaké výmluvy, kdo za to může, ale faktem je, že statistika neukazuje, že bysme směřovali k těm lepším zítřkům.

Vláda vám třeba řekne, že se zlepšují veřejné finance, protože vláda přijala nějaký daňový balíček, kterému říká konsolidační balíček a že na základě toho se veřejné finance zlepšily. No jo, ale vláda už vám neřekne kontext. A ten kontext zní, že v tom době, v té době socialismu před rokem 1989 my jsme jako Československo měli v vyrovnané veřejné finance, my jsme neměli žádný velký veřejný dluh, naše veřejné finance byly v podstatě v pořádku, ale ten problém, který u nás byl, spočíval v tom, že stát vlastnil a přerozděloval skoro všechno a to, co dneska dělá vláda, je, že ona sice trochu možná zlepšuje veřejné finance, trochu možná zlepšuje schodky státního rozpočtu, ale za cenu toho,

že neustále meziročně rostou jak příjmy, tak výdaje státního rozpočtu, a to o víc než o inflaci. To znamená, že ten stát se neustále rozpíná, to znamená, že my se vracíme k tomu socialismu před ten rok 89. To jsou prostě statistická fakta. Stačí, když se rozkliknete stránky ministerstva financí a podíváte se na vývoj státního rozpočtu v meziročním srovnání a podíváte se, jak se vyvíjí příjmy a výdaje tohoto státního rozpočtu a tam se například dočtete položku, že transfery příspěvkovým organizacím, tedy v podstatě dotace, vzrostly meziročně o 26 %, o 26 % se zvýšil tento typ dotací a vláda říká, že všechno je v pořádku a že se zlepšují veřejné finance, to prostě není pravda. No, a tahle frustrace, kterou já zažívám v té poslední době, která je spojená hlavně s tím, že tedy mnoho těch podnikatelů pláče nad svým podnikáním, nad tím, že jsou likvidováni, ale že se v podstatě bojí ozvat, protože mají pocit, že když budou mlčet, budou s tím systémem konformní, tak se ještě nějakou dobu udrží. Tak tahle moje frustrace vyústila v určité rozhodnutí. Jedna věc je nevědět, co se děje, a mlčet, to je samozřejmě akceptovatelné, pokud ale víte, co se děje a mlčíte, tak to znamená tolerování toho zla a tolerovat zlo je zlo samo o sobě, takže já nechci tolerovat tohle zlo, já nechci tolerovat, mlčky souhlasit s tímto ničením naší ekonomiky a s ničením v podstatě našich civilizačních hodnot.

A proto jsem se rozhodla k něčemu, o čem jsem roky doufala, že se mi to vyhne, co jsem nikdy nechtěla dělat, ale co teď? Mám pocit, že už mě k tomu situace dotlačila, totiž budu kandidovat do senátu a za chvíli vám vysvětlím, proč. Svoje síly jsem spojila se stranou svobodných, protože je to podle mého soudu jediná skutečně pravicová strana v České republice, a byť je to zatím Malá Strana, vidím v ní velký potenciál a já chci vrátit pravici její skutečný obsah, pravice u nás v podstatě zanikla, strany, které původně byly pravicové, zejména mám na mysli ODS, se posunuly doleva, protože jestliže nějaká strana přijme daňový balíček, který zvětšuje zdanění a zvětšuje stát. Což přesně sedí na ODS, tak to prostě není pravicová strana, ona sice o sobě jako pravicové straně mluví, ale její reálné kroky tomu absolutně neodpovídají. Čili ODS je už dneska pouze karikaturou té původní strany, která to kdysi byla, proto strana svobodných je pro mě jediná akceptovatelná a v rámci této strany svobodných na podzim budu kandidovat do senátu, ano? Jsem jeden člověk. Samozřejmě, že i kdybych se do toho senátu dostala, tak to nebude znamenat žádnou velkou revoluci v nastavení české ekonomiky, a přesto se domnívám, že má smysl neházet flintu do žita a že každý jednotlivec, ať už v rámci europarlamentu nebo senátu, anebo Poslanecké sněmovny. Je ohromně důležitý, protože, víte, i v padesátých letech minulého století existovaly velké rozdíly mezi zeměmi socialistického bloku, například v Sovětském svazu probíhaly stalinské čistky, existovaly tam gulagy, u nás v padesátých letech to nebylo snadné. Lidé z politických důvodů přicházely o práci, mnozí z nich seděli ve vězení, několik lidí zaplatilo i životem, ale zdaleka ten systém nebyl tak strašlivý, jako byl v Sovětském svazu a ten rozdíl, proč ten systém nebyl tak strašlivý, byl v tom, že u nás jsme nikdy nedošli do takového extrému, jako došli v Sovětském svazu, a než jsme do toho extrému my stačili dojít, tak se situace v Sovětském Rusku už zase začala obracet. Začalo tam docházet k mírné oblevě, takže u nás jsme nikdy vlastně nestihli dojít do těch nejhorších konců a už to je ten důvod, proč má smysl všechny ty špatné věci, které se momentálně dějí, má smysl brzdit? I malé brzdění těchto věcí je smysluplné, protože potom nestačíme dojít do těch nejhorších konců. Stačí se podívat například na rozdíl mezi českou, německou energetikou, německá energetika i v daleko extrémnějším stavu než česká, daleko víc se v Německu tlačí na zelené obnovitelné zdroje, Němci si vypnuli svoje jaderné elektrárny. Kdybychom my udělali totéž, co udělali Němci, naše energetická krize by byla ještě mnohem horší, než jaká byla dneska. Jsme ve stavu, kdy v podstatě Němci od nás naší stále ještě v uvozovkách, levnou energii nakupují, kdybychom my byli tak extrémní, jako jsou dneska Němci, situace u nás by byla totálně neúnosná, a to je přesně ten důvod, proč má smysl i v několika málo lidech brzdit implementování těch změn, které k nám přicházejí ze západu.

Já vám nebudu říkat to, co asi chcete slyšet, totiž, že se nějakými parametry dá ta situace úplně pozměnit a vylepšit to už se dneska nedá. Rozhodně není pravda, že můžeme tady pošudlat jednu daň tady trošičku zkrátit jednu dotaci a zase bude dobře. To jsou takové parametrické změny, které

odpovídají třeba Dubčekovu pražskému jaru v roce 1968 nebo Gorbačovově perestrojce v osmdesátých letech. Ne, že by to bylo špatné, znamenalo to určitou oblevu a úlevu, ale to byly právě ty změny, které umožňovaly tak nějak trochu lépe žít v rámci té totality, ale rozhodně to nebylo poražení té totality k tomu, abychom se my vymanili z toho socialistického systému, tak jsme museli projít zcela zásadní transformací ekonomiky na začátku devadesátých let. No a vzhledem k tomu, že jsem právě řekla, že už v podstatě 1/2 českého hospodářství dneska je socialistická, tak dneska už se to opravdu nedá pošudlat nějakými parametrickými úpravami, abychom my se mohli znovu vrátit k prosperitě, tak musíme projít naprosto zásadní proměnou celé ekonomiky, ekonom v podstatě má jasno v tom, jakým způsobem ta proměna musí vypadat, ale problém je v tom, že zatím potom ještě není celospolečenská poptávka, zatím ještě se neprobudilo dostatek lidí, takové množství, jako se probudilo třeba v roce 1989. Navíc jsme ještě příliš ovlivňováni tím vývojem v západní Evropě, který směřuje k nám, a proto v tuto chvíli ještě nejde takhle jednoduše udělat ono vylepšení a znovu nastartování české ekonomiky. Ale v okamžiku, kdy známe diagnózu a víme, co je špatné, tak můžeme alespoň ty špatné věci brzdít do té doby, než čas nazraje na tu zásadní společensko ekonomickou přeměnu celé ekonomiky a potom můžeme být tedy připraveni do těch změn pozitivně nastoupit. Jak tedy zní ona diagnóza těch problémů? Nejenom české, ale obecně evropské ekonomiky, ta diagnóza zní tak, že celá Evropa byla zachváćena novou levicovou progresivistickou kolektivistickou ideologií, která se nazývá esg nebo isg a jejímž nejviditelnějším projevem, takovou špičkou ledovce je Green Deal, ale Green Deal není jediným projevem téhle ideologie. Dalšími projevy jsou například různé genderové ideologie nebo kontrola svobody slova, ona rétorika o dezolátech a dezinformacích a podobně. Musíme si uvědomit, že zatímco ekologie je skvělá věc, tak Green Deal nemá s ekologií vůbec nic společného a je to v podstatě pouze ona levicová kolektivistická ideologie, jejímž cílem je v podstatě likvidace evropského průmyslu a likvidace evropského blahobytu, tahle ideologie musí být absolutně odmítnutá, jestliže tedy máme brzdít ono zlo a jestliže máme brzdít ony negativní změny, které se u nás stále ještě dějí a stále ještě se stupňují, tak musíme vyjít ze tří myšlenkových východisek, musíme být z toho, že absolutně odmítneme Green Deal, že vyhlásíme nulovou toleranci pro Green Deal.

Pozor, nemá to nic společného s ekologií. Za druhé si musíme jednoznačně zachovat českou korunu, protože pokud si ji nezachováme, pokud přijmeme euro, tak tím v podstatě dáváme evropské centrální bance bílý šek na zavedení digitální měny centrální banky, což znamená absolutní sledování našich občanů a v podstatě čínský kreditní systém. Velký bratr. No a za třetí, musíme začít dramaticky odbourávat dotace, dotace dneska jsou hlavní příčinou toho, proč stát už tvoří polovinu ekonomiky a proč například není na důchody pouze dotace? Sami o sobě dneska představují zhruba 1/3 státního rozpočtu. Pokud bychom odbourali ideologicky motivované dotace, které souvisejí s Green Dealem, s gendery, s dotováním neziskovek, které do našich dětí cpou věci o genderu ve školách a tak dále. Pokud bychom tohle všechno odbourali, najednou by nebyl třeba ani problém s důchodovou reformou. Asi vás to překvapí, ale ony ty veřejné finance samy o sobě nejsou až tak špatném stavu, to, co tam je naprosto kalamitní, je právě ona složka dotací, takže dotace musíme začít dramaticky odbourávat. I jeden jedinec v jakémkoliv zastupitelském sboru, ať už to je europarlament, senát nebo Poslanecká sněmovna, jeden člověk může vždycky hlasovat podle těchto tří základních myšlenkových pilířů, a pokud vždycky zvedne ruku, anebo naopak nezvedne ruku v souladu s těmito principy? Nikdy nezvedne ruku pro zvýšení daní, vždycky zvedne ruku pro odbourání regulací, vždycky zvedne ruku proti čemukoliv, co souvisí s Green dealem a tak dále, potom jeden jednotlivec může brzdít to zlo, které se na nás hrne a může způsobit, může být onen jazýčkem na vahách, který způsobí, že bude rozdíl mezi naší zemí a mezitím třeba ještě daleko větším zlem, které zachvátí některé západní země a pokud se nám podaří tohle zlo brzdít, tak já jsem přesvědčená o tom, že to dějinné kyvadlo se překloupí zase na obrácenou stranu, protože žádný nesvobodný systém netrvá donekonečna a nazraje celospolečenská poptávka k tomu, abychom provedli přeměnu české ekonomiky a přeměnu české společnosti něčemu lepšímu a zažili další svobodné období, tak, jako jsme ho zažívali ve svobodných devadesátkách. To je ten důvod, proč jsem se rozhodla letos

kandidovat do senátu.

<https://svobodni.cz/video/nemohu-necinne-prihlizet-jak-se-orwell-stava-realitou>